

**Çerez Politikaları Kararı – (Kişisel
Verileri Koruma Kurumunun 2022/229
Karar nolu 10.03.2022 Tarihli Kararı)**

03

**Olay
Özeti**

04

**Çözümü
Gereken
Hukuki
Sorun**

05

**Kişisel Verileri
Koruma
Kurulu'nun
Çözümü**

07

Görüşümüz

OLAY ÖZETİ

İlgili kişi Kurul'a yaptığı başvuruda; veri sorumlusu tarafından uygulanmakta olan çerez politikasının kişilerin temel hak ve özgürlükleri ile özel hayatın gizliliğine müdahale ettiğini, internet sitesinde yer alan çerez politikasının anlaşılabilir ve kapsamı belirtilmemiş bilgiler içerdiğini bu sebeple aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirmediğini ifade etmiştir. Veri sorumlusu tarafından ilgili kişinin açık rızasına dayanılmadan işleme faaliyeti gerçekleştirildiği, davranışsal reklamcılık işlevindeki çerezler kullanıldığı ve yurt dışına verilerinin aktarıldığı belirtilmiştir. Kanun'un 11. maddesi uyarınca sahip olunan tüm haklar kapsamında bilgi talebinde bulunan ilgiliye eksik bilgi verildiği, internet sitesinde yer alan çerez politikasının gerçeği yansıtmadığı belirtilmiştir. İlgili kişi ayrıca; üye olmayan ya da üye olmadan alışveriş yapan ziyaretçilerin profillemeye veya segmentasyona tabi tutulmadığının belirtildiği ancak kullanılan çerezlerin büyük bir kısmının veriyi doğrudan ziyaretçiden topladığı ve ziyaretçi trafiğinin siteler arası davranışsal reklamcılık ile artırılmasının sağlandığı belirtilmiştir.

Söz konusu iddialar üzerine veri sorumlusu savunmasında özetle; ilgili kişinin internet sitesi üzerindeki çerezler kapsamında tanınabilmesi amacıyla işlenen ve internet sitesinde kullanılan çerezler vasıtasıyla işlenen kişisel verilerinin oturum belirteci, alıcı numarası, e-posta özet değeri, cinsiyeti, üyelik tarihi, sisteme son giriş tarihi, e-posta izni, alıcı VIP statüsü ve web/mobil web sitelerinde yer alan Çerez Politikasında belirtilen ve "kesinlikle gerekli çerez statüsünde olmayan çerezler" şeklinde olduğunu ve bu çerezlerin meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması şartı kapsamında işlenmekte olduğunu belirtmiştir. "Kesinlikle gerekli çerez" statüsünde olmayan çerezler dışında kalan diğer çerezlerin ise bilgi toplumu hizmet sağlayıcısı sıfatıyla çevrim içi bedelli olarak kullanıcılara sunulan elektronik ticaret hizmetinin sunulabilmesi için kesinlikle gerekli çerezler olduğunu, "kesinlikle gerekli çerezler" bakımından web sitesi veya mobil uygulama kullanıcılarından açık rıza alınmasının gerekli olmadığını belirtmiştir. Onlin reklamcılık çerezler statüsündeki çerezlerin site ziyaretinde pop-up şeklinde aydınlatma metniyle Gizlilik ve Çerez Politikalarına yönlendirdiği bu sayede bilgi verildiğini ifade etmiştir. Kullanılan çerezlerin sunulan hizmetin ön şartı olarak ileri sürülmediğini belirtirken e-ticaret platformu için çerez kullanımının zorunlu olduğunu savunmuştur. Çerezler sayesinde kişiye özel hizmet ve deneyim sunulduğunu belirtmiştir. Yurtdışına veri aktarımı olmasının sebebinin yurt içinde çerez hizmeti sunan bir sağlayıcı bulunmaması olduğunu vurgulamıştır.

Çözümü Gereken Hukuki Sorun

İnternet sitesinde yer alan çerezlerin aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirip getirmediği, söz konusu çerezlerin “kesinlikle gerekli” çerezlerden olup olmadığı, yurt içinde çerez hizmeti sunan bir sağlayıcı bulunmamasından dolayı yurtdışı hizmet sağlayıcılarına veri aktarımında kullanıcıların açık rızasının alınıp alınmadığı inceleme ve değerlendirmeye alınmalıdır.

Kişisel Verileri Koruma Kurulu’nun Çözümü

Kişisel Verileri Koruma Kurulu başvuruyu değerlendirmiştir. Bu değerlendirmeler sonucu veri sorumlusu tarafından kişisel veri niteliğini haiz “kesinlikle gerekli olmayan” çerezler kullanılmak suretiyle Kanun’un 5 ve 6. maddelerinde yer alan şartlardan herhangi birine dayanmaksızın işleme faaliyet gerçekleştirildiğinden, Kanun’un 9. maddesindeki aktarım usullerine dayanmadan kişisel veri aktarıldığından, Kanun’un 12. maddesinin (1) numaralı fıkrası çerçevesinde veri güvenliği sağlamaya yönelik gerekli teknik ve idari tedbirler bulunmadığından Kanun’un 18. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendi uyarınca 800.000TL idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir.

Ayrıca,

- İşlevsel Çerezler, Performans-Analitik Çerezler, Reklam/Pazarlama Çerezlerinin çalıştırılmasına ilişkin olarak açık rıza dışında bir veri işleme şartı bulunmuyor ise internet sitesini/mobil uygulamaları ziyaret eden kullanıcılardan internet sitesine/mobil uygulamaya giriş anında ilgili kişilerin iradi aktif hareketiyle söz konusu çerezlerin çalışmasına onay verilmesinin sağlanması ve dolayısıyla varsayılan ayar olarak çerezlerin çalışmamasını öngören “opt-in” mekanizmasına göre açık rıza alınması,
- Yurtdışına kişisel verileri aktarmak suretiyle gerçekleştirdiği faaliyetlerin Kanun’un 9. maddesine uyumlu hale getirilmesi,
- Gizlilik ve Kişisel Verilerin Korunması Politikası içerisine çerezlere direkt olarak yönlendirme yapacak bir bağlantı eklenmesi konusunda güncelleme yapılması,
- Veri sorumlusunun internet ve mobil uygulamasında kullanmakta olduğu çerezlere ilişkin inceleme yapılarak Çerez Politikası ilaa uyumluluğunun sağlanması,
- Çerez Politikasının Kanun’un 10. maddesi ve Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ’e uygun olarak güncellenmesi,

hususlarında gerekli düzenlemelerin yapılarak Kurul’a en geç 30 gün içinde bilgi verilmesi yönünde veri sorumlusunun talimatlandırılmasına karar verilmiştir.

Görüşümüz

Bir internet sitesinin çalışması için zorunlu çerezlere(kesinlikle gerekli çerezler) ilişkin kişilerin açık rızasına gerek duyulmaz ancak reklam, pazarlama ve performans amacıyla çalışan çerezlerin(kesinlikle gerekli çerezler statüsünde olmayan çerezler) kullanılması için ilgili kişinin açık rızasının varlığı gerekmektedir. Kesinlikle gerekli çerezler statüsünde olmayan çerezler vasıtasıyla gerçekleştirilen işleme faaliyeti bakımından Kanun'un 5. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (f) bendine dayanılması mümkün değildir, ilgili kişinin açık rızasına başvurulması gereklidir.

Kanun kapsamında açık rıza "Belirli bir konuya ilişkin, bilgilendirilmeye dayanan ve özgür iradeyle açıklanan rıza" şeklinde tanımlanır. Bu tanımdan açık rızanın "aktif bir hareket" vasıtasıyla verileceği kabul edilir. Bu sebeple veri sorumlusunun kullandığı kesinlikle gerekli olmayan çerezler bakımından ilgili kişinin bilgilendirilmesiyle açık rızasının alınması gerekmektedir. Bu çerezlerin kullanılması zorunlu çerez gibi düşünülerek açık rızaya başvurmadan işlenmesi uygun olmamıştır.

Kanun'un 9. maddesinde kişisel verilerin yurt dışına aktarılmasının da yalnızca açık rıza şartına dayalı olarak gerçekleştirilebileceği belirtilmiştir. Yurt içinde çerez servisi sağlayıcısı bulunmaması savunmasına dayanılarak yurtdışına veri aktarılması için açık rıza alınmamış olması Kanun'un 9. maddesine aykırılık teşkil etmektedir.

Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ'in 5. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (g) bendinde kişisel veri işleme amaçları belirlenmiş olsa da hangi kişisel veri işleme faaliyetinin hangi işleme amacı ile örtüştüğünün de detaylıca bilgilendirilmesinin yapılması gerekmektedir. Bu açıklamalar ışığında baktığımızda görüşlerimizin Kişisel Verilerin Korunması Kurulu'nun görüşlerine paralel olduğu görülmektedir.

Teşekkürler

Abdullah Erkam Yılmaz
Kurucu Avukat

İletişim:
aeylegal.com
erkam@aeylegal.com

Buse Hamurcu
Avukat

İletişim:
aeylegal.com
buse@aeylegal.com

Gizem Bayram
Stajyer

İletişim:
aeylegal.com
gizem@aeylegal.com

Sorularınız ve görüşleriniz için
bizimle iletişime geçebilirsiniz.